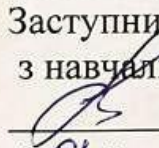

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІРПІНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА**

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Заступник директора
з навчальної роботи**

Олена ПУСТОВА

« 01 » 08 2023р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни «Фінансовий ринок»
для підготовки фахового молодшого бакалавра
за галуззю знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»**

Робоча програма навчальної дисципліни «Фінансовий ринок» складена на основі програми навчальної дисципліни, затвердженої у 2023р.

Розробник: Ніна ДОВБУШ

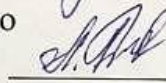
Розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії фінансово-економічних дисциплін, протокол № 1 від «31» серпня 2023р.

Голова циклової комісії

Валентина КАЛУСЕНКО

Завідувач навчально-методичного кабінету коледжу

Людмила РОМАНЕНКО

ЗМІСТ

Передмова	4
Критерії оцінювання	7
Опис навчальної дисципліни «Фінансовий ринок»	8
Структура навчальної дисципліни «Фінансовий ринок»	9
Зміст дисципліни за змістовими модулями	10
ЗМ 1. Основи функціонування фінансового ринку	10
ЗМ 2. Сегменти фінансового ринку	12
Розподіл балів за рейтинговою системою оцінювання з навчальної дисципліни «Фінансовий ринок»	16
Тестові завдання до модуля 1	17
Тестові завдання до модуля 2	22
Перелік питань до заліку з курсу «Фінансовий ринок»	28
Список рекомендованих джерел інформації	30

ПЕРЕДМОВА

Дисципліна «Фінансовий ринок» належить до числа вибіркових фінансових дисциплін. Програмою передбачається ознайомлення студентів з основами функціонування фінансового ринку, його окремих сегментів, діяльністю фінансових посередників, особливостями обігу фінансових активів та інструментів.

Мета курсу: формування базових знань щодо теоретичних і практичних основ розвитку та функціонування фінансового ринку як підсистеми фінансових відносин.

Вивчення дисципліни «Фінансовий ринок» передбачає набуття здобувачами освіти програмних компетентностей, а саме:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 5. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні компетентності (СК):

СК 1. Здатність використовувати теоретичний і методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 2. Здатність здійснювати професійну діяльність, згідно з вимогами законодавства.

СК 3. Розуміння особливостей функціонування сучасної національної і світової фінансових систем та їх структури.

СК 7. Здатність самостійно виконувати складні завдання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень професійної підготовки у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Очікувані результати навчання

Результати навчання (РН):

РН 3. Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами.

РН 5. Дотримуватися вимог законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень.

РН 6. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань.

РН 9. Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності.

РН 14. Застосовувати інновації у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

РН 15. Виявляти навички самостійної роботи та роботи в команді, демонструвати гнучке мислення, відкритість до нових знань.

При викладанні дисципліни застосовуються міжпредметні зв'язки з дисциплінами: «Гроші та кредит», «Банківські операції», «Страхові послуги», «Менеджмент», «Політична економія».

В процесі викладання дисципліни використовується кредитно-модульна система організації навчального процесу, яка відповідає вимогам **ECTS**. У навчальному процесі використовуються такі форми навчання:

- лекції;
- семінарські заняття;
- самостійна робота;
- індивідуальні завдання.

Оцінювання знань студентів здійснюється у формі усного опитування, тестів, письмових контрольних заходів, оцінювання індивідуальних завдань. Після вивчення курсу «Фінансовий ринок» студенти складають залік.

Форми та засоби поточного і підсумкового контролю

До контрольних заходів входять поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять та виконання тестових контрольних робіт і має на меті перевірку рівня засвоєння студентами навчального матеріалу дисципліни.

Підсумковий контроль здійснюється у формі складання заліку.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Студенти випускних курсів навчаються за Європейською кредитнотрансферною системою (ЄКТС), що передбачає оцінювання в балах усіх результатів, досягнутих під час поточного, модульного та семестрового контролю.

Оцінювання навчальних досягнень випускників з усіх видів навчальної роботи здійснюється за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС за схемою:

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
80-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
65-79		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
55 – 64	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
50-54		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-49	Незадовільно	FX	Незадовільно (допуск до екзамену)
1-34		F	Неприйнято (недопуск до екзамену)

Опис навчальної дисципліни «Фінансовий ринок»

1. Предмет вивчення: дослідження економічного простору, на якому формуються і функціонують відносини між його учасниками з приводу купівлі-продажу фінансових активів.

2. Мета: навчити студентів теоретичним і практичним основам розвитку та функціонування фінансового ринку як підсистеми фінансових відносин.

Змістовно-модульна структура дисципліни Курс: Третій Семестр: шостий	Галузь знань, напрям, підготовки	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів: - національних – 1 - ECTS – 3 Модулів: <u>2</u> (кі-ть модулів) Змістовних модулів: <u>2</u> Загальна кількість годин: 90	Шифр і назва галузі знань: 07 «Управління та адміністрування» Код спеціальності: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» Освітньо-кваліфікаційний рівень: фаховий молодший бакалавр	Вибіркова дисципліна Лекції: 22 години; Семінари: 20 годин; Самостійна робота: 48 годин; Вид контролю: залік

Структура навчальної дисципліни «Фінансовий ринок»

для спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

№ п/п	Змістовні модулі	Кількість годин			
		Всього	Лекції	Семінарські заняття	СРС
Модуль I = 30 год. = 1 зал.кредит					
ЗМ 1 (Т1 - Т3) Основи функціонування фінансового ринку					
T1	Основи функціонування фінансового ринку	10	4	2	4
T2	Суб'єкти фінансового ринку	10	2	2	6
T3	Регулювання та нагляд на фінансовому ринку	10	2	2	6
Всього по змістовому модулю I		30	8	6	16
Всього по Модулю 1		30	8	6	16
Форма модульного контролю – тестовий контроль					
Модуль II = 60 год.= 2 зал.кредити					
ЗМ 2 (Т4 - 8) Сегменти фінансового ринку					
T4	Грошовий ринок	12	4	2	6
T5	Кредитний ринок	10	2	2	6
T6	Валютний ринок та ринок дорогоцінних металів	10	2	2	6
T7	Основи функціонування ринку цінних паперів	15	4	4	7
T8	Ризик і портфельне управління на фінансовому ринку	13	2	4	7
Всього по змістовому модулю II		60	14	14	32
Всього по Модулю 2		60	14	14	32
Форма модульного контролю – тестовий контроль					
Разом годин з курсу		90	22	20	48
Форма підсумкового контролю - залік					

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВИЙ РИНОК»

ЗМ 1. ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСОВОГО РИНКУ

ТЕМА 1. ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСОВОГО РИНКУ

ПЛАН ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Сутність фінансового ринку та його сегментація.
2. Інфраструктура фінансового ринку.
3. Класифікація фінансових ринків
4. Сутність та види фінансових інструментів

ПЛАН СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

1. Сутність фінансового ринку.
2. Сутність сегментації фінансового ринку.
3. Сутність інфраструктури фінансового ринку.
4. Суб'єкти первинного та вторинного ринків.
5. Різниця між організованим ринком і неорганізованим.
6. Функції фінансового ринку в економіці.
7. Класифікація фінансових ринків.
8. Сутність і види фінансових активів.
9. Сутність і види фінансових інструментів.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА

1. Функції та роль фінансового ринку в економічних процесах

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ ДО ТЕМИ

основні – 1, 2, 3, 4, 15, 17, 18, 19

додаткові – 20, 21, 22.

ТЕМА 2. СУБ'ЄКТИ ФІНАНСОВОГО РИНКУ

ПЛАН ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Суб'єкти фінансового ринку та їх класифікація
2. Депозитні та недепозитні фінансові посередники
3. Допоміжні та інші фінансові корпорації

ПЛАН СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

1. Види фінансових посередників.
2. Допоміжні фінансові корпорації, які працюють на ринку цінних паперів.
3. Пояснити зміст фінансового посередництва.
4. Структура банківської системи України.
5. Що є предметом безпосередньої діяльності страховика?
6. Чим відрізняється учасник пенсійного фонду від вкладника?
7. Суб'єкти фінансового ринку та їх класифікація.
8. Депозитні та недепозитні фінансові посередники.
9. Допоміжні та інші фінансові корпорації.
10. Які існують моделі фінансових ринків?

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА

1. Моделі фінансових ринків за суб'єктним підходом

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ ДО ТЕМИ

основні – 1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 12.
додаткові – 20, 21.

ТЕМА 3. РЕГУЛЮВАННЯ ТА НАГЛЯД НА ФІНАНСОВОМУ РИНКУ

ПЛАН ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Регулювання на фінансовому ринку: рівні та форми
2. Державне регулювання та нагляд на фінансовому ринку
3. Саморегулювання на фінансовому ринку

ПЛАН СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

1. Пояснити об'єктивну необхідність регулювання фінансового ринку.
2. Назвати об'єкти регулювання на фінансовому ринку.
3. Які основні моделі регулювання фінансового ринку існують у сучасних умовах?
4. Які види регулювання виділяються на фінансовому ринку?
5. Пояснити сутність державного регулювання фінансового ринку.
6. Що означає нагляд на фінансовому ринку? Якими є основні підвалини макро- і мікропруденційного нагляду?

7. Регулювання на фінансовому ринку: рівні та форми.
8. Сутність саморегулювання на фінансовому ринку.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА

1. Порядок розкриття інформації учасниками фінансового ринку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ ДО ТЕМИ

основні – 2, 4, 5, 6, 11, 15, 16.
 додаткові – 21, 22.

ЗМ 2. СЕГМЕНТИ ФІНАНСОВОГО РИНКУ

ТЕМА 4. ГРОШОВИЙ РИНОК

ПЛАН ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Сутність та особливості функціонування грошового ринку.
2. Структура грошового ринку та його інструменти.
3. Специфіка операцій на обліковому та міжбанківському ринках.

ПЛАН СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

1. Пояснити сутність грошового ринку.
2. Структуризація грошового ринку.
3. Назвати фінансові інструменти грошового ринку. Чим відрізняють боргові інструменти від неборгових?
4. Які інструменти ринку капіталів?
5. Сутність та особливості функціонування облікового ринку.
6. Як можна визначити сутність міжбанківського ринку?
7. Які види операцій здійснюються на міжбанківському ринку?

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА

1. Переваги і недоліки депозитів як способу інвестування.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ ДО ТЕМИ

основні – 1, 2, 3, 4, 6, 15.
 додаткові – 21.

ТЕМА 5. КРЕДИТНИЙ РИНОК

ПЛАН ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Кредити: принципи, форми, види та функції.
2. Організація та функціонування кредитного ринку.
3. Види та форми кредиту.
4. Фінансові послуги та інструменти кредитного ринку.

ПЛАН СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

1. Сутність кредиту як економічної категорії.
2. Види банківських кредитів та критерії їх класифікації.
3. Етапи кредитного процесу.
4. Мета і основні напрями кредитного моніторингу.
5. Сутність і мета оцінки кредитоспроможності позичальника.
6. Які фінансові послуги надаються на кредитному ринку?
7. Назвіть інструменти кредитного ринку.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА

1. Процес банківського кредитування та оцінювання кредитоспроможності позичальника.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ ДО ТЕМИ

- основні – 1, 2, 3, 4, 6, 10, 13.
додаткові – 21.

ТЕМА 6. ВАЛЮТНИЙ РИНОК ТА РИНОК ДОРОГОЦІННИХ МЕТАЛІВ

ПЛАН ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Валютний ринок і його операційний механізм.
2. Поняття валютних цінностей.
3. Значення і роль золота в міжнародній валютній системі.
4. Сутність та особливості функціонування ринку дорогоцінних металів.
5. Операції з дорогоцінними металами.
6. Переваги та недоліки інвестування в дорогоцінні метали.

ПЛАН СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

1. Сутність валютного ринку.
2. Суб`єкти валютного ринку.
3. Валюта і її конвертованість.
4. Валютний курс: поняття, види, функції.
5. Які фактори впливають на валютний курс?
6. Яка роль золота в міжнародній валютній системі?
7. Які особливості функціонування ринку дорогоцінних металів в Україні?
8. Назвіть переваги і недоліки інвестування в дорогоцінні метали.
9. Поясніть сутність валютного дилінгу.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА

1. Валютний дилінг у фінансових установах.
2. Переваги і недоліки інвестування у дорогоцінні метали

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ ДО ТЕМИ

- основні – 1, 2, 3, 4, 6, 7, 11, 15.
додаткові – 21.

ТЕМА 7. ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ

ПЛАН ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Первинний ринок: функції та суб'єкти
2. Специфіка механізму розміщення цінних паперів
3. Організатори торгівлі на вторинному ринку цінних паперів
4. Індекси міжнародних і національних ринків цінних паперів

ПЛАН СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

1. Розкрийте сутність первинного ринку цінних паперів.
2. Які функції в структурі ринку цінних паперів виконує первинний ринок?
3. Охарактеризуйте функції, які виконують організатори торгівлі та торгівельні системи.
4. Яких правил повинні дотримуватися члени фондової біржі?
5. Опишіть операційний механізм функціонування фондових бірж в Україні.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА

1. Операційний механізм фондової біржі. Електронна торговельна система.
2. Переваги та недоліки інвестування у цінні папери.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ ДО ТЕМИ

основні – 1, 2, 3, 4, 8, 16.
додаткові – 22.

ТЕМА 8. РИЗИК І ПОРТФЕЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ НА ФІНАНСОВОМУ РИНКУ

ПЛАН ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Сутність портфеля цінних паперів та принципи його формування.
2. Класифікація типів портфелів цінних паперів.
3. Мета формування портфеля цінних паперів. Цілі інвестора.
4. Сутність ризику. Класифікація ризиків інвестування.
5. Сутність процесу управління ризиками. Портфельне управління та його ефективність.

ПЛАН СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

1. Пояснити сутність поняття «портфель цінних паперів».
2. Які існують принципи формування портфеля цінних паперів?
3. Які існують типи портфелів цінних паперів?
4. Назвіть мету і цілі інвестора при формуванні портфеля цінних паперів.
5. Пояснити сутність поняття «ризик інвестування».
6. Які види ризиків інвестування існують?
7. У чому полягає сутність процесу управління ризиками?

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА

1. Новітні електронні фінансові послуги.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ ДО ТЕМИ

основні – 1, 2, 3, 4, 8, 16.
додаткові – 22.

**Розподіл балів за рейтинговою системою оцінювання з навчальної дисципліни «Фінансовий ринок»
(форма контролю - залік), спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»**

		Модуль 1 - 30 балів								
Змістові модулі		ЗМ 1 = 20 балів			Контрольний захід		Підсумок по модулю			
Кількість балів	6	7	7	7	Тестовий контроль МКР 1 10 балів	М1 = 20 + 10 = 30 балів	ПМК = 25 балів Підсумкова атестація = М1 + М2 + ПМК = 100 балів			
Теми	T1	T2	T3							
Активність на семінарських (практичних) заняттях	5	5	5							
Виконання СРС	1	2	2							
		Модуль 2 - 45 балів								
Змістові модулі		ЗМ 2 = 35 балів				Контрольний захід		Підсумок по модулю		
Кількість балів	7	7	7	7	7	Тестовий контроль МКР 2 10 балів		М2 = 35 + 10 = 45 балів		
Теми	T4	T5	T6	T7	T8					
Активність на семінарських (практичних) заняттях	5	5	5	5	5					
Виконання СРС	2	2	2	2	2					

ПЕРЕЛІК ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ ДО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ №1

Тестові завдання до модуля 1

1. Сукупність учасників ринку та правовідносин між ними щодо формування, розподілу та перерозподілу тимчасово вільних фінансових ресурсів на основі взаємодії попиту та пропозиції фінансових інструментів – це:

- а) фінансовий сектор;
- б) фінансовий ринок;
- в) ринок цінних паперів;
- г) вірної відповіді немає.

2. Фінансовий ринок включає:

- а) страховий ринок;
- б) ринок нерухомості;
- в) ринок позичкових ресурсів;
- г) вірної відповіді немає.

3. Похідні фінансові інструменти є:

- а) цінними паперами;
- б) фінансовими активами;
- в) інструментами власності;
- г) вірної відповіді немає.

4. На грошовому ринку обертаються:

- а) готівка і депозити;
- б) цінні папери (векселі, казначейські зобов'язання, депозитні сертифікати);
- в) валютні цінності;
- г) всі відповіді вірні.

5. Критерієм розмежування ринків на розвинуті та ринки, що розвиваються, є:

- а) відмінності історико-економічного розвитку;
- б) відмінності структурного характеру;
- в) ВВП на душу населення за паритетом купівельної спроможності у дол. США;
- г) всі відповіді вірні.

6. Критерієм ефективності фінансового ринку є:

- а) ціни на фінансові інструменти на ньому повністю відбивають всю наявну інформацію;

б) можливість отримувати підвищені доходи та забезпечувати досягнення інших інвестиційних цілей;

в) ефективний перерозподіл власності та захист прав інвесторів;

г) вірної відповіді немає.

7. Фінансовим центром (фінансовою столицею) може виступати:

а) місто;

б) регіон;

в) фінансова установа або інфраструктурний учасник;

г) всі відповіді вірні.

8. Касовий ринок – це ринок:

а) з відстроченим виконанням угоди;

б) негайного виконання укладених угод;

в) виконання угод з переказом коштів на поточний рахунок покупця;

г) вірної відповіді немає.

9. Проблеми стимулювання включають:

а) моральний ризик;

б) несприятливий відбір;

в) відносини «комітент-комісіонер»

г) всі відповіді вірні.

10. Специфічний неречовий актив, який являє собою вимоги власників цих активів на отримання певного, як правило, грошового доходу у майбутньому:

а) дериватив;

б) договір факторингу;

в) фінансовий актив;

г) вірної відповіді немає.

11. Основним каталізатором розвитку фінансових відносин та фінансового ринку у стародавньому світі стала потреба у:

а) додаткових фінансових ресурсах;

б) торговельному капіталі;

в) вкладенні надлишкового капіталу у фінансові активи;

г) вірної відповіді немає.

12. Регульовані державою брокери «courratiersdechange» займались у Франції:

а) організацією вексельних ярмарків;

б) розрахунками між торговцями;

в) управлінням боргом сільськогосподарських комун;

г) вірної відповіді немає.

13. Перші банкноти були випущені:

а) Амстердамським банком;

- б) Банком Св. Георгія;
- в) Стокгольмським банком;
- г) вірної відповіді немає.

14. Першою «мильною бульбашкою» в історії фінансового ринку став крах:

- а) Нідерландської Ост-Індської акціонерної компанії;
- б) Амстердамської біржі;
- в) «Компанії Південного моря»;
- г) вірної відповіді немає.

15. Федеральну резервну систему США було створено у:

- а) 1913 р.;
- б) 1899 р.;
- в) 1922 р.;
- г) вірної відповіді немає.

16. Основною новацією американського Банківського акту 1933 р. (закону Гласса-Стіголла) стало:

- а) введення класифікацій банківських активів і вимог до капіталу;
- б) визначення вимог до розкриття інформації банками;
- в) поділ банків на інвестиційні та кредитно-депозитні;
- г) вірної відповіді немає.

17. Цінні папери провідних високотехнологічних компаній проходять котирування переважно у системі:

- а) Американської фондової біржі;
- б) Нью-Йоркської фондової біржі;
- в) Автоматизованих котирувань Національної асоціації дилерів цінних паперів;
- г) вірної відповіді немає.

18. До інституційних інвесторів відносять:

- а) кредитні спілки;
- б) органи виконавчої влади;
- в) страхові компанії;
- г) вірної відповіді немає.

19. Перші приватні банки в Україні почали створюватись у:

- а) 1991 р.;
- б) 1988 р.;
- в) 1995 р.;
- г) вірної відповіді немає.

20. Основними чинниками поширення фінансової глобалізації виступають:

- а) інтеграція фінансових ринків;

- б) збільшення трансграничних потоків капіталу;
- в) розповсюдження фінансового інжинірингу, похідних і структурованих фінансових інструментів;
- г) всі відповіді вірні.

21. Сектор фінансових корпорацій складається з такої сукупності інституційних одиниць:

- а) усі фінансові корпорації;
- б) дочірні підприємства корпорацій-нерезидентів, які надають фінансові послуги на території України тривалий період;
- в) усі НКО, які надають ринкові фінансові послуги;
- г) усі відповіді вірні.

22. Фінансові корпорації поділяються на:

- а) фінансові посередники; допоміжні фінансові корпорації; інші фінансові корпорації;
- б) національні та під іноземним контролем;
- в) банківські та небанківські фінансові установи;
- г) вірної відповіді немає

23. До інвестиційних фондів негрошового ринку віднесені:

- а) фонди фінансування будівництва;
- б) корпоративні інвестиційні фонди;
- в) колективні інвестиційні схеми;
- г) вірної відповіді немає.

24. Кептивні фінансові корпорації включають:

- а) ломбарди;
- б) холдингові корпорації, які є лише власниками активів;
- в) трасти;
- г) усі відповіді вірні.

25. Фінансова установа – це юридична особа, яка:

- а) надає одну чи декілька фінансових послуг;
- б) надає послуги (операції), пов'язані з наданням фінансових послуг, у випадках, прямо визначених законом;
- в) внесена до відповідного реєстру в установленому законом порядку;
- г) всі відповіді вірні.

26. До фінансових установ належать:

- а) установи накопичувального пенсійного забезпечення;
- б) інститути спільного інвестування;
- в) страхові брокери;
- г) всі відповіді вірні.

27. Ринкова модель фінансового сектору припинив своє існування після прийняття закону:

- а) Гласса-Стіголла;
- б) Грема-Ліча-Блайлі;
- в) Додда-Франка;
- г) вірної відповіді немає.

28. Кредитна установа – це фінансова установа, яка відповідно до закону має право:

- а) за рахунок залучених коштів надавати фінансові кредити на власний ризик;
- б) надавати грошові кредити за рахунок залучених і позичкових коштів за певну плату;
- в) за рахунок залучених коштів надавати грошові кредити за принципами платності, повернення та платності;
- г) вірної відповіді немає.

29. Андеррайтинг – це:

- а) розміщення (підписка, продаж) цінних паперів торговцем цінними паперами за дорученням, від імені та за рахунок емітента;
- б) розміщення (підписка, продаж) цінних паперів андеррайтером за дорученням, від імені та за рахунок емітента;
- в) гарантоване розміщення цінних паперів, що здійснюється андеррайтером на підставі договору про підписку/продаж цінних паперів;
- г) вірної відповіді немає.

30. Адміністратор надає послуги пенсійному фонду на підставі договору про адміністрування пенсійного фонду, який укладається з:

- а) радою пенсійного фонду;
- б) вкладниками пенсійного фонду;
- в) засновниками пенсійного фонду;
- г) учасниками пенсійного фонду.

ПЕРЕЛІК ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ ДО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ №2

Тестові завдання до модуля 2

1. За інституційними ознаками грошових потоків грошовий ринок має такі сегменти:

- а) ринок боргових зобов'язань; ринок цінних паперів; валютний ринок;
- б) ринок грошей; ринок капіталів;
- в) ринок цінних паперів; ринок банківських кредитів; ринок послуг недепозитних фінансових посередників;
- г) вірної відповіді немає.

2. За видами фінансових інструментів, що застосовуються для переміщення грошей від їх продавців до покупців, грошовий ринок структурується на:

- а) ринок боргових зобов'язань; ринок цінних паперів; валютний ринок;
- б) ринок грошей; ринок капіталів;
- в) ринок цінних паперів; ринок банківських кредитів; ринок послуг недепозитних фінансових посередників;
- г) вірної відповіді немає.

3. Кредити рефінансування надаються:

- а) для розширення фінансової діяльності банків;
- б) виключно для підтримки ліквідності банків у разі виникнення розривів у часі між виконанням вимог та зобов'язань;
- в) коли відсутня можливість підтримати ліквідність на міжбанківському ринку;
- г) для здійснення банками спекулятивних операцій з іноземною валютою.

4. Характерною особливістю ринку грошей є:

- а) занадто мінливий попит і пропозиція на гроші та волатильність процентної ставки;
- б) гроші, що швидко вивільняються з обороту та більш стабільна процентна ставка;
- в) менш рухливі попит і пропозиція на гроші та більш стабільна процентна ставка;
- г) менш рухливі попит і пропозиція на гроші та волатильна процентна ставка.

5. Сферою економічних відносин, де об'єктом операцій виступає золото, яке надане на певних умовах:

- а) кредитний ринок;
- б) валютний ринок;

- в) ринок золота;
- г) усі відповіді правильні;

6. Ринок грошей як складова фінансового ринку представлений такими фінансовими інструментами:

- а) казначейськими векселями, депозитними сертифікатами, банківськими акцептами;
- б) акціями, державними і промисловими облігаціями;
- в) іпотечними сертифікатами та зворотними вимогами про викуп цінних паперів;
- г) довгостроковими кредитами та депозитами.

7. За типом організації ринок золота та дорогоцінних металів поділяється на:

- а) зовнішній, внутрішній;
- б) місцевий, національний та міжнародний;
- в) біржовий, не біржовий;
- г) вірної відповіді немає.

8. Ринковий товар, характерна особливість якого - неприв'язаність до економіки окремої держави і незалежність від фінансової спроможності окремої корпорації (на відміну, наприклад, від цінних паперів)?

- а) фінансовий актив;
- б) дорогоцінний метал;
- в) золото;
- г) всі відповіді вірні.

9. Частина ринку позикових капіталів (грошового ринку), де тимчасово вільні грошові ресурси кредитних інститутів залучаються і розмішуються банками між собою ?

- а) міжбанківський ринок;
- б) міжнародний ринок;
- в) світовий ринок;
- г) грошовий ринок.

10. На які дві групи поділяються фактори впливу на міжбанківський ринок?

- а) економічні та фінансові;
- б) обов'язкові та додаткові;
- в) внутрішні та зовнішні;
- г) внутрішні та міжнародні.

11. Принципи функціонування Бреттон-Вудської валютної системи не

включають такий пункт:

- а) прикріплення до долара валюти держав – членів МВФ;
- б) прирівнювання долара до золота за визначеним паритетом;
- в) впровадження колективної міжнародної одиниці СДР;
- г) неможливість відхилення курсів валют у відношенні до долару більше ніж на 1% в обидві сторони без відповідної згоди МВФ.

12. Систему золотого стандарту було запроваджено рішенням конференції:

- а) Генуезької;
- б) Паризької;
- в) Ямайської;
- г) Бреттон-Вудської.

13. Які міжнародні платіжні та розрахункові засоби випускає з 1970 р. МВФ, що мають таку скорочену назву:

- а) ЄПУНІТ;
- б) СДР;
- в) ЕКЮ;
- г) ЄВРО.

14. Яка вимога не включається до «п'яти критеріїв Маастрихта»:

- а) дефіцит державного бюджету не може перевищувати 3% ВВП країни;
- б) річні темпи інфляції мають відхилитися не більше ніж на 1,5% від середнього показника трьох кращих країн ЄС;
- в) норма обслуговування державного боргу не може перевищувати 20%;
- г) банківські облікові ставки з довгострокових кредитів не можуть бути більшими ніж на 2 пункти від середнього показника трьох країн з найнижчими ставками.

15. Яке завдання не є метою створення МВФ?

- а) застосування валютних обмежень у міжнародному співробітництві;
- б) сприяння розширенню й збалансованому зростанню світовою торгівлі;
- в) стимулювання валютної стабільності, забезпечення належного функціонування механізму регулювання валютних відносин країн-членів;
- г) стимулювання міжнародного співробітництва у валютній сфері;
- д) скорочення тривалості взаємних міжнародних розрахунків між державами-членами.

16. Складова частина платіжного балансу країни – рахунок поточних

платежів – не включає:

- а) товарний експорт;

- б) транспортні послуги іноземним державам;
- в) чисті доходи від інвестицій;
- г) зміни в активах країни за кордоном.

17. Вплив на фізичний обсяг експорту та імпорту США суттєвого зниження ціни долара в іноземних валютах:

- а) експорт та імпорт зростуть;
- б) експорт зросте, а імпорт знизиться;
- в) експорт та імпорт знизяться;
- г) суттєво не вплине ні на експорт, ні на імпорт.

18. За зміни обмінного курсу гривні відносно долара США з 28 до 25

гривень за долар:

- а) курс долара зріс щодо гривні;
- б) долар знецінився відносно гривні;
- в) долар знецінився відносно гривні;
- г) вправ на 10,7 центів.

19. Обмеження, що не передбачені частковою конвертованістю валюти:

- а) платежі за результатами зовнішньої торгівлі;
- б) переказ прибутків від інвестицій;
- в) грошові перекази некомерційного характеру;
- г) інвестиційні валютні операції.

20. Євровалютний ринок – це:

- а) ринок, де здійснюються валютні операції банками країн Євросоюзу;
- б) валютний ринок країн Євросоюзу, на якому здійснюються операції у доларах;
- в) частина ринку позичкового капіталу, на якому здійснюються депозитні операції в іноземній валюті за межами країн-емітентів цих валют;
- г) ринок, на якому здійснюються операції виключно у євро.

21. Банківський кредит це:

- а) позичковий капітал банку у грошовій формі, що передається у тимчасове користування на принципах, визначених у кредитній угоді;
- б) сума відстрочки платежу за реалізовані товари та надані послуги;
- в) кошти, що залучені банком на принципах платності, строковості та повернення;
- г) послідовність етапів реалізації кредитних відносин.

22. За наявністю і характером забезпечення розрізняють позики:

- а) кредитні лінії;
- в) бланкові;
- б) короткострокові;

г) стандартні.

23. На другому етапі кредитного процесу:

- а) позичальник подає в банк пакет документів для отримання кредиту;
- б) банк приймає рішення про видачу кредиту або відмову у видачі кредиту;
- в) банк здійснює кредитний моніторинг;
- г) банк проводить оцінку кредитоспроможності позичальника.

24. Відповідно до умов кредитного договору позичальник зобов'язаний:

- а) проводити перевірку первинних документів, що підтверджують цільове використання кредиту;
- б) проводити перевірку наявності заставленого майна та умови його зберігання;
- в) забезпечувати своєчасне погашення заборгованості за кредитом та сплату відсотків;
- г) вимагати пролонгацію кредиту у випадку виникнення тимчасових фінансових труднощів.

25. Для оцінки ділової активності позичальника необхідно розрахувати коефіцієнт:

- а) миттєвої ліквідності;
- б) фінансової незалежності;
- в) рентабельності активів;
- г) оборотності активів.

26. Для отримання кредиту позичальник – фізична особа має подати в банк:

- а) висновок аудиторської перевірки;
- в) бізнес-план;
- б) копію паспорту;
- г) статут.

27. До якісних показників оцінки кредитоспроможності позичальника належать:

- а) коефіцієнт миттєвої ліквідності;
- б) рентабельність активів;
- в) кредитна історія позичальника;
- г) коефіцієнт фінансової незалежності.

28. До сигналів виникнення проблемного кредиту можна віднести:

- а) виконання позичальником графіку погашення заборгованості та відсотків за кредитом;
- б) зниження ринкової вартості та ліквідності забезпечення за кредитом;
- в) збільшення обсягів реалізації продукції;

г) зниження терміну оборотності оборотних коштів.

29. При аналізі кредитоспроможності позичальника – фізичної особи банк аналізує:

а) дотримання нормативу обов'язкового резервування коштів;

б) соціальну стабільність;

в) ділову активність;

г) рентабельність виробництва.

30. Метод ціноутворення за кредитом «аналіз дохідності клієнта» полягає у:

а) визначенні кредитної ставки як суми базової ставки і кредитного спреду;

б) врахуванні вартості залучених коштів і всіх витрат банку, пов'язаних з наданням кредиту;

в) визначенні кредитної ставки як суми відсоткових витрат залучення коштів на грошовому ринку та надбавки банку;

г) врахуванні всіх взаємозв'язків із конкретним клієнтом і кредитної історії позичальника.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ З КУРСУ «ФІНАНСОВИЙ РИНОК»

1. Сутність фінансового ринку та його сегментація.
2. Класифікація фінансових ринків.
3. Сутність та види фінансових інструментів.
4. Функції та роль фінансового ринку в економічних процесах.
5. Суб'єкти фінансового ринку та їх класифікація.
6. Депозитні та недепозитні фінансові посередники.
7. Допоміжні та інші фінансові корпорації.
8. Моделі фінансових ринків за суб'єктним підходом.
9. Регулювання на фінансовому ринку: рівні та форми.
10. Державне регулювання та нагляд на фінансовому ринку.
11. Саморегулювання на фінансовому ринку.
12. Система розкриття інформації учасниками фінансового ринку.
13. Іпотечний ринок: сутність, передумови створення та функції.
14. Іпотечні цінні папери первинного ринку.
15. Інструменти рефінансування довгострокових іпотечних кредитів.
16. Процес сек'юритизації іпотечних кредитів.
17. Організація первинного ринку іпотечного кредитування.
18. Організація вторинного ринку іпотечного кредитування.
19. Первинний ринок: функції та суб'єкти.
20. Специфіка механізму розміщення цінних паперів.
21. Організатори торгівлі на вторинному ринку цінних паперів.
22. Індeksi міжнародних і національних ринків цінних паперів.
23. Операційний механізм фондової біржі.
24. Електронна торговельна система.
25. Сутність та особливості функціонування грошового ринку.
26. Структура грошового ринку та його інструменти.
27. Специфіка операцій на міжбанківському ринку.
28. Ринок золота та дорогоцінних металів.
29. Валютний ринок і його операційний механізм.
30. Валютні системи та валютна політика.
31. Платіжний баланс та золотовалютні резерви.
32. Конвертація валюти та валютний курс.
33. Функціонування криптовалюти.
34. Технологія блокчейн.
35. Валютний дилінг у фінансових установах.
36. Кредити: принципи, форми, види та функції.
37. Організація та функціонування кредитного ринку.
38. Види та форми державного кредиту.

39. Оцінювання кредитоспроможності позичальника.
40. Процес банківського кредитування та визначення вартості кредитних ресурсів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Алексеєнко Л. М., Квасовський О. Р., Луцишин О. О. Ринок фінансових послуг : навч. посіб. Тернопіль : Паляниця В.А., 2018. 273 с.
2. Арутюнян С. С., Добриніна Л. В. Фінансовий ринок : навч. посіб. / ред. С. Арутюнян. Київ : Гуляєва В.М., 2018. 484 с.
URL: <http://dcmaup.com.ua/assets/files/finansovij-rinok.pdf> (дата звернення: 10.08.2023).
3. Арутюнян С. С., Іоргачова М. І. Ринок фінансових послуг : навч. посіб. Харків : "Діса плюс", 2020. 312 с.
URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/11559/1/Ринок%20фінансових%20послуг.pdf> (дата звернення: 20.08.2023).
4. Коваленко Ю. М., Онишко С. В., Кужелев М. О. Фінансовий ринок : підручник. Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2018. 442 с.
5. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/254к/96-вр#Text> (дата звернення: 10.08.2023).
6. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text> (дата звернення: 09.08.2023).
7. Про валюту і валютні операції : Закон України від 21.06.2018 р. № 2473-VIII.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text> (дата звернення: 10.08.2023).
8. Про депозитарну систему України : Закон України від 06.07.2012 р. № 5178-VI : станом на 5 серп. 2021 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/5178-17#Text> (дата звернення: 07.08.2023).
9. Про інститути спільного інвестування : Закон України від 05.07.2012 р. № 5080-VI : станом на 1 лип. 2021 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/5080-17#Text> (дата звернення: 05.08.2023).
10. Про кредитні спілки: Закон України від 20.12.2001 р. № 2908 – III.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2908-14> (дата звернення: 16.08.2023).
11. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 р. № 679-XIV.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14> (дата звернення: 15.08.2023).
12. Про недержавне пенсійне забезпечення : Закон України від 09.07.2003 р. № 1057-IV : станом на 1 лип. 2021 р.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1057-15#Text> (дата звернення: 07.08.2023).

13. Про споживче кредитування: Закон України від 15.11.2016 р. № 1734-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1734-19> (дата звернення: 16.08.2023).

14. Про страхування : Закон України від 07.03.1996 р. № 85/96-ВР : станом на 1 серп. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/85/96-вр#Text> (дата звернення: 18.08.2023).

15. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України від 12.07.2001 р. № 2664-III : станом на 1 серп. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2664-14#Text> (дата звернення: 19.08.2023).

16. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки: Закон України від 23.02.2006 № 3480-IV : станом на 05.08.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15> (дата звернення: 15.08.2023).

17. Ринок фінансових послуг : навч. посіб. / уклад.: О. Третьякова, В. Харабара, Р. Грешко. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьков., 2022. 118 с. URL: <http://surl.li/nkkfp> (дата звернення: 21.11.2023).

18. Слав'юк Н., Глущенко С. Ринок фінансових послуг : навч. посіб. Київ : НаУКМА, 2022. 206 с. URL: <http://surl.li/nkkdj> (дата звернення: 02.08.2023).

19. Трусова Н., Нестеренко С., Якушева І. Фінансовий ринок : Навч. посіб. Мелітополь : Вид. будинок ММД, 2021. 236 с. URL: <http://surl.li/nkjnj> (дата звернення: 09.08.2023).

Додаткові:

20. Белінська Я. В. Феномен криптовалюти: сутність, механізм виникнення, проблеми використання. Економічний вісник. Серія фінанси, облік, оподаткування. 2018. № 2. С. 11–21.

21. Національний банк України. Національний банк України. URL: <https://www.bank.gov.ua/> (дата звернення: 17.08.2023).

22. НКЦПФР | Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку – НКЦПФР. URL: <https://www.nssmc.gov.ua> (дата звернення: 17.08.2023).

23. Татарин Н. Б., Петрович А. З., Педченко І. І. Стан та перспективи розвитку фінансового ринку України. Young Scientist. 2020. № 3(79). С. 273–277.

24. ТОВ «ФРІДОМ ФІНАНС УКРАЇНА». Freedom Finance. URL: <https://ffin.ua/> (дата звернення: 07.08.2023).

25. Школьник І. О., Кремень В. М. Періодизація розвитку фінансового сектору та фінансового нагляду в Україні. Фінанси України. 2018. № 3. С. 97–115